

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie gminy Sobótka
w 2020 roku

SOBÓTKA

Sobótka, kwiecień 2021 r.

1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sobótka, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 ze zm.), zwaną dalej ustawą, jednym z zadań gminy jest dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na jej terenie. Szczegółowy zakres przedmiotowej analizy został określony w art. 9tb ustawy.

Analizę dla gminy Sobótka sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), podmioty zbierające odpady komunalne, oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Zagadnienia ogólne

Gmina Sobótka w roku 2020 realizowała zadanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych na podstawie umowy nr 162/17 z dnia 31.07.2017 r., której zakres został uszczegółowiony w załączniku nr 1 do umowy. Umowa ta została zawarta na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 19 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych, tzw. zamówienie in house, z ZUK HADLUX Sp. z o.o. i obowiązuje od 01.08.2017 r. do 31.07.2021 r. Wyniku podpisanych umów Gmina Sobótka, za świadczoną usługę odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych, zapłaciła Wykonawcy łączną kwotę w wysokości 3.763.306,10 zł, co stanowi wzrost kosztów o 25 % w stosunku do roku poprzedniego (2 994 987,34 zł).

Przedmiot w/w umów obejmował w szczególności:

- odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych na nieruchomościach zamieszkałych, z pojemników będących własnością mieszkańców,
- organizację selektywnej zbiórki odpadów poprzez odbiór selektywnie zebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz dostarczenie worków do selektywnej zbiórki w domach jednorodzinnych, poprzez dostarczenie kompletu worków (żółte, niebieskie, białe, zielone i brązowe) o pojemności od 60 do 120 l.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Sobótka przyjętym Uchwałą Nr XIII/133/19 z dnia 30 grudnia 2019 r. wszystkich

właściciele nieruchomości obowiązują zbieranie i gromadzenie odpadów w sposób selektywny. Na terenie gminy funkcjonowały dwa systemy zbierania segregowanych odpadów komunalnych, pojemnikowy i workowy. System workowy przeznaczony jest głównie dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych. Każdy z właścicieli domów gromadzi selektywnie zebrane odpady w workach wykonanych z LDPE lub HDPE dostarczonych przez firmę świadczącą usługę odbioru odpadów. Oznaczenie worków zgodne jest z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2028). Pojemność worków uzależniona jest od rodzaju zbieranych odpadów, i tak na bioodpady, szkło bezbarwne i kolorowe przeznaczone są worki o poj. 90 l, a na papier i tworzywa o poj. 120 l. Odpady odbierane były z przed nieruchomości w dni określone w harmonogramie, jednak nie rzadziej niż:

- tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe (żółty) - raz na dwa tygodnie,
- papier (niebieski), szkło bezbarwne (biały) i kolorowe (zielony) - raz w miesiącu,
- bioodpady (brązowy) - w okresie od listopada do marca raz w miesiącu a w pozostałych miesiącach raz na dwa tygodnie.

Mieszkańcy po wystawieniu worka z odpadami w zamian otrzymują nowy worek o odpowiednim przeznaczeniu. Harmonogram odbioru odpadów udostępniany jest na stronach internetowych Gminy i Wykonawcy.

System pojemnikowy służy mieszkańcom budynków wielolokalowych. Polega na zbieraniu odpadów w 5 różnych pojemnikach, wyposażenie budynków w pojemniki do zbierania odpadów leży w gestii zarządcy nieruchomości. Oznaczenie pojemników powinno być zgodne z Rozporządzeniem. Odbiór odpadów z pojemników przez Wykonawcę odbywa się wg harmonogramu, minimum raz w tygodniu.

W 4 aptekach zlokalizowanych na terenie miasta zbierane były przeterminowane leki: Apteka „Słowiańska” przy ul. Świdnickiej 17a, Apteka „Rumiankowa” przy ul. R. Zmorskiego 1, Apteka ExpressPharm przy ul. Warszawskiej 9a oraz Apteka „Przyjazna” przy ul. Mickiewicza 1a.

W roku 2020 na terenie gminy dwukrotnie zorganizowano zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu RTV/AGD, tzw. „wystawki”. W ramach prowadzonej akcji mieszkańcy gminy mogli wystawić przed swoje posesje odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV/AGD, które bezpłatnie odbierane były przez ZUK „HADLUX”.

Ponadto zgodnie z Uchwałą nr XIII/134/19 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów mieszkańcy gminy w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mogą korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który został zorganizowany na

terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/3 obręb Strzegomiany. Mieszkańcy za okazaniem dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości mogli własnym transportem dostarczyć każdą ilość następujących odpadów:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony w ilości 4 szt./pół roku
- chemikalia, w tym opakowania po chemikaliach,
- odpady zielone,
- odpady ulegające biodegradacji inne niż zielone oraz opakowania ulegające biodegradacji,
- inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach,
- papier i tektura,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe
- odpady budowlane i rozbiórkowe jednorazowo nie więcej niż 500 kg/pół roku.

4. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Większość odebranych odpadów zmieszane o kodzie 20 03 01 trafiło do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) w Zawiszowie (Zawiszów 5, 58-100 Świdnica) – 2952,88 Mg, a pozostałe do instalacji w Bielawie (ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa) - 581,48 Mg oraz Zabrze (ul. Cmentarna 19F, 41-800 Zabrze) – 10,41 Mg i zostały poddane procesom R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11) i D13 (sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D 1 – D 12).

Odpady o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) w większości tj. 664,95 Mg zostały przekazane do Instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów ECO Bielawa, pozostała ilość tj. 282,78 Mg zostały przekazane do Instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów PUO Zawiszów. Wszystkie odpady o kodzie 20 02 01 całości została poddana procesowi kompostowania (R3). Ilość selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji w roku ubiegłym wzrosła o ponad 20 % w stosunku do roku 2019.

Niestety mimo rosnącej liczby odpadów selektywnie zebranych w roku 2020 na terenie gminy nie został osiągnięty dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych

ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412). Wyniósł on 44 %. Wartość przekroczenia wynikała ze znacznej ilości odpadów o kodzie 19 12 12, które stanowią frakcję po sortowaniu pochodzącą z mechanicznej obróbki odpadów, po przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 jako tzw. frakcja nadsitowa > 80 mm.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

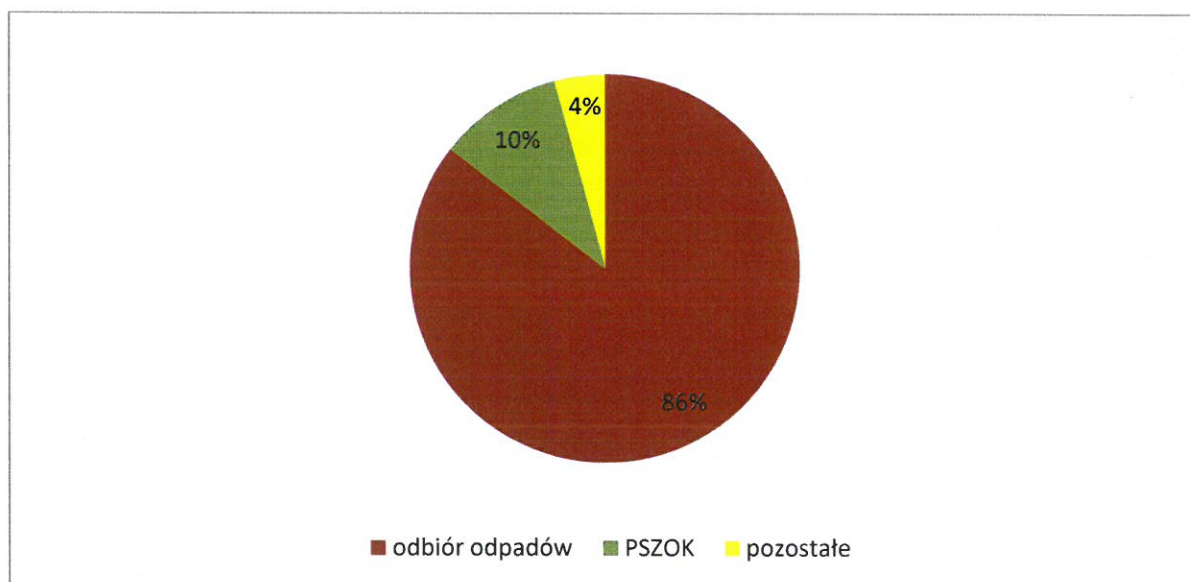
W 2020 w wyniku konieczności doprowadzenia energii elektrycznej do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wykonano dokumentację projektową oraz budowę instalacji zasilania w energię elektryczną. Koszt tej inwestycji wyniósł 82.106,50 zł.

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Koszt zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy w 2020 roku wyniósł 3 763 306,10 zł.

Ponadto w roku ubiegłym Gmina Sobótka poniosła koszty związane z utrzymaniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który jest zlokalizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/3 obręb Strzegomiany. Koszty te wyniosły 453 224,71 zł, co stanowiło wzrost aż o 70 % do roku poprzedniego (265 290,55 zł).

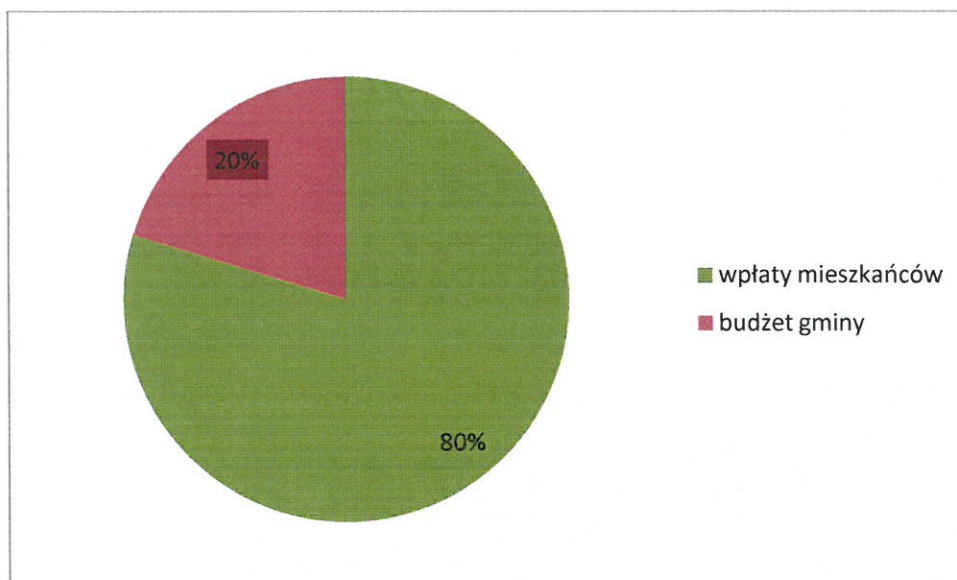
Pozostałe koszty, obejmujące obsługę administracyjną systemu, usuwanie nielegalnych wysypisk z terenu gminy czy zakup materiałów edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami w 2020 roku wyniosły 184 822,45 zł.

Rys.1. Podział kosztów w roku 2020 związanych z systemem gospodarki odpadami.

Łącznie koszty poniesione w 2020 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniosły 4 401 353,26 zł, jest to kwota o 27 % wyższa niż w roku 2019, co w szczególności wiąże się ze zwiększeniem ilości powstających odpadów, wzrostem kosztów zagospodarowania odpadów na RIPOK oraz wzrostem cen paliw, energii i wynagrodzeń.

W 2020 r. wpływy z tytułu gospodarki odpadami wyniosły 3 508 949,28 zł. Wpływy te pokryły niespełna 80% wydatków z tego tytułu w roku ubiegłym. Pozostałe koszty (892 403,98zł) zostały pokryte z budżetu Gminy.

Rys. 2 Koszty systemu gospodarki odpadami z podziałem na źródła finansowania

7. Liczba mieszkańców Gminy Sobótka.

Zgodnie z danymi Biura Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych (dalej: BELiDO) w UMiG w Sobótce z grudnia 2020 roku na terenie Gminy Sobótka zameldowane były 12 369 osoby, z czego 6 641 osób na terenie miasta i 5 728 osób na terenach wiejskich gminy. Z danych będących w posiadaniu Referatu Podatków i Opłat, sporządzonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynika, iż w roku 2020 gminny system objął 11 192 mieszkańców, z czego 6 063 osób z terenu miasta (wśród nich 144 osoby zadeklarowały posiadanie kompostownika) oraz 5 129 osoby z terenów wiejskich gminy (z czego 491 osób zadeklarowało kompostowanie bioodpadów). Ponadto na terenie gminy zbiórką odpadów komunalnych objęto 331 nieruchomości letniskowych. Różnica pomiędzy danymi BELiDO i z referatu podatków wynika z faktu, iż dane ewidencyjne są danymi meldunkowymi, zaś w deklaracjach uwzględnione są jedynie osoby zamieszkujące, w związku z czym nie zostały w nich ujęte osoby, które przebywają za granicą bądź zamieszkują w innej miejscowości ze względu na miejsce nauki lub pracy.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

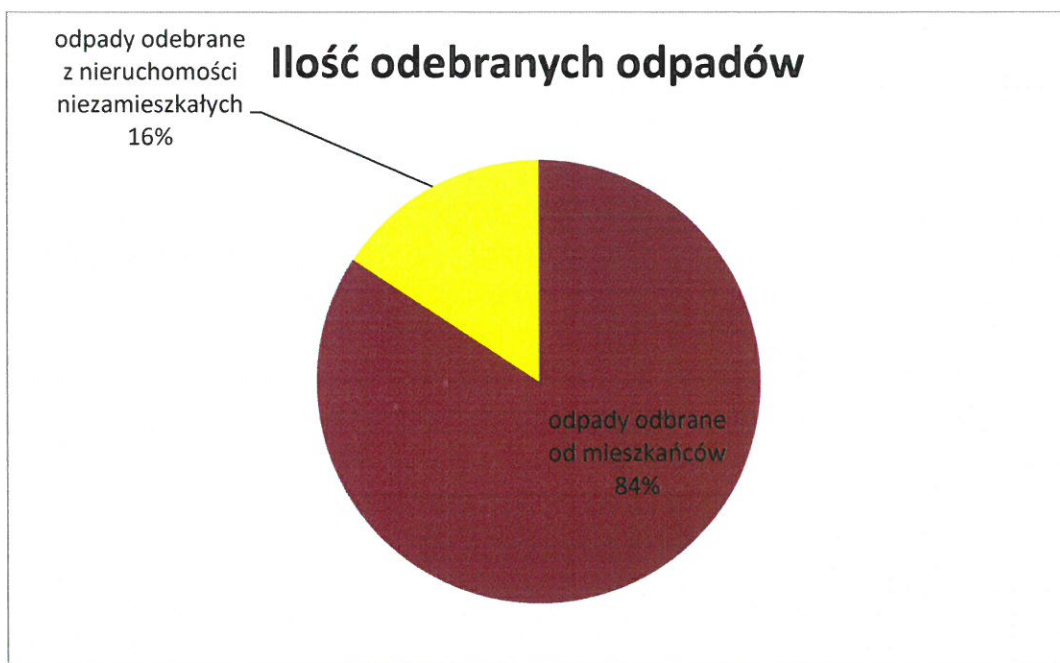
Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, w związku z tym właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, muszą posiadać podpisaną umowę na wywóz tych odpadów z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. Ze sprawozdań przekazywanych do tut. urzędu wynika, że odpady komunalne zbierane są w szczególności z placówek handlowych, hoteli i pensjonatów, zakładów usługowych oraz placówek publicznych. Do każdego ze sprawozdań dołączany jest wykaz właścicieli, którzy takie umowy zawarli lub rozwiązali. Wykazy te są na bieżąco weryfikowane. Właściciele nieruchomości, którzy umowy nie zawarli wzywani są do okazania się taką umową, a w przypadku jej braku do podpisania z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru. W 2020 r. na terenie gminy 244 właściciele nieruchomości niezamieszkałych zawarło takie umowy. W związku z wprowadzaniem obowiązkowej segregacji odpadów dla wszystkich właścicieli nieruchomości od stycznia 2020 r., właściciele nieruchomości niezamieszkałych także byli informowani o konieczności zmiany umów na wywóz odpadów.

9. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Na terenie gminy Sobótka wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na koniec 2020 roku było wpisanych 11 przedsiębiorstw. Firmami z rejestru, które faktycznie odbierały odpady na terenie gminy były: Zakład Usług Komunalnych „HADLUX” Sp. z o.o., EKO ŚLĘŻA Sp. z o. o. oraz Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mirosław Olejarczyk.

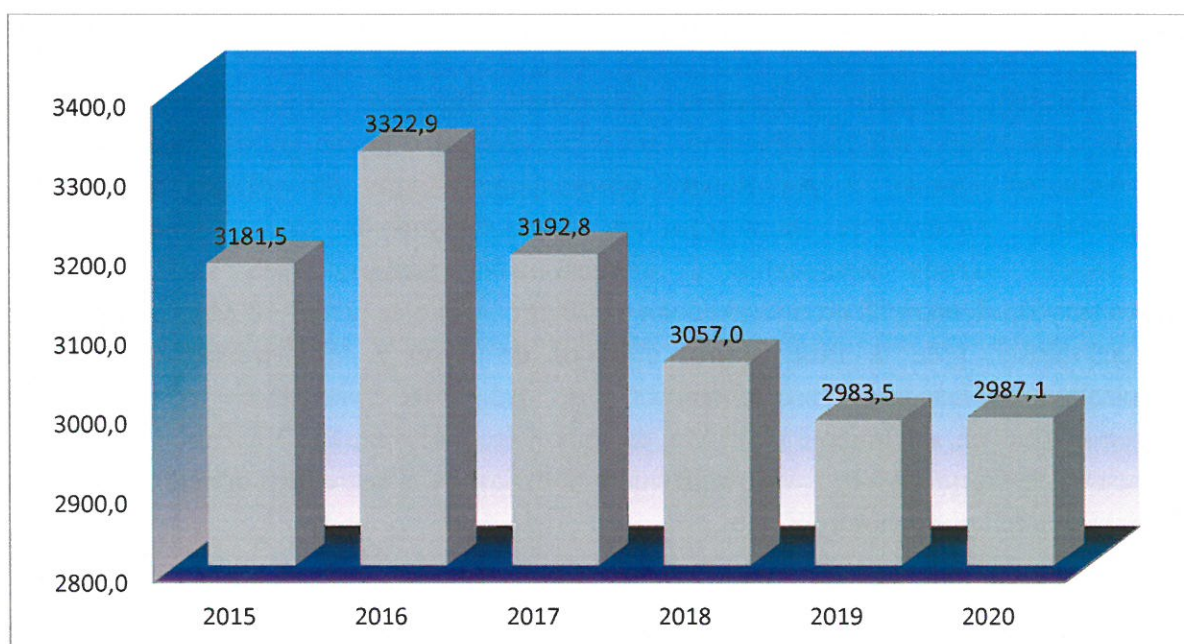
W 2020 roku na terenie gminy Sobótka łącznie zebrano 3 544,790Mg odpadów zmieszanych (dane na podstawie rocznego sprawozdania z zakresu gospodarki odpadami), były to zarówno odpady zmieszane z terenu nieruchomości zamieszkałych, jak również niezamieszkałych (zakłady pracy, hotele, sklepy etc.).

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, właściciele nieruchomości niezamieszkałych z terenu gminy mają podpisane indywidualne umowy z podmiotami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej. Zgodnie ze sprawozdaniami dostarczonymi do Gminy przez podmiot odbierający odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych ilość odpadów zmieszanych odebranych od mieszkańców w 2020 r. wyniosła 2 987,10 Mg z terenu 5154 nieruchomości, była to ilość bardzo zbliżona do ilości z roku wcześniejszego. Od pozostałych właścicieli nieruchomości, tj. od 244 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, odebrano 557,69 Mg, co stanowiło ilość o prawie 36% mniejszą niż rok wcześniej, związane jest to z wprowadzeniem obowiązkowej segregacji odpadów także dla tych właścicieli nieruchomości.

Rys. 3 Podział odpadów zmieszanych ze względu na rodzaj nieruchomości, z której są odbierane

Analizując lata 2015-2020, w ostatnich czterech latach można zaobserwować pozytywny trend zmniejszającej się ilości zebranych odpadów zmieszanych z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy. W roku ubiegłym zebrano o ponad 3% mniej odpadów komunalnych zmieszanych niż na początku działania „nowego” systemu gospodarowania odpadami (Rys. 2). Spadek ilości zbieranych zmieszanych odpadów, o kodzie 20 03 01, spowoduje spowolnienie wzrostu kosztów zbierania i zagospodarowania tych odpadów.

Rys. 4. Ilość odpadów zmieszanych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w latach 2015-2020 [Mg]

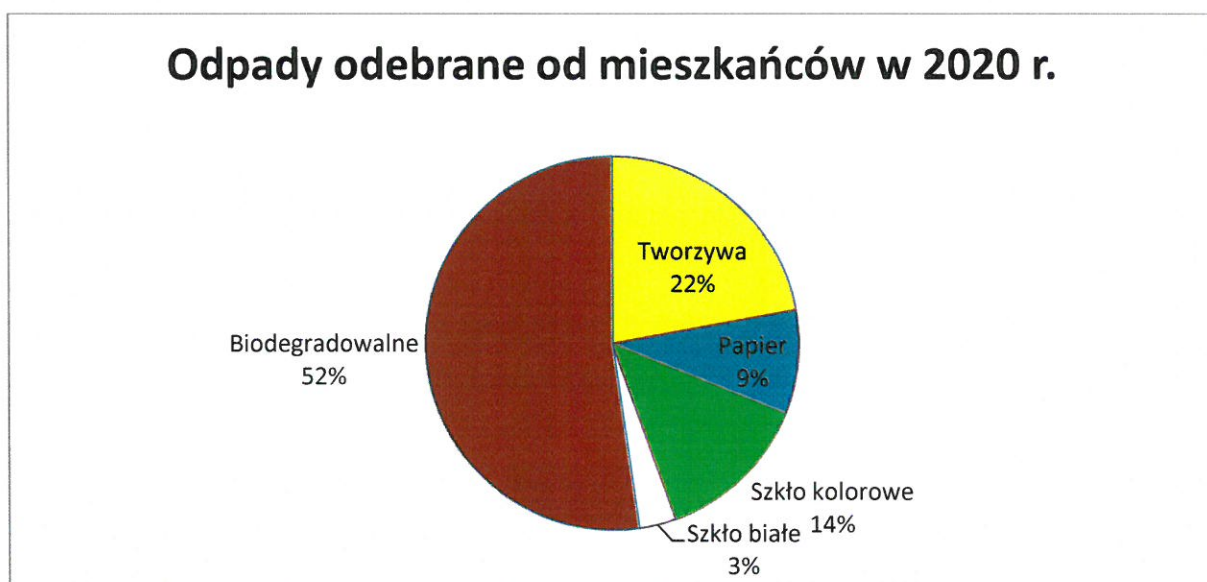

W roku 2020 z terenu nieruchomości zamieszkałych odebrano ponadto następujące ilości odpadów selektywnie zebranych:

Rodzaj odpadów	Tworzywa	Papier	Szkło kolorowe	Szkło białe	Biodegradowalne
Ilość [Mg]	392,0	159,3	238,2	56,6	925,6

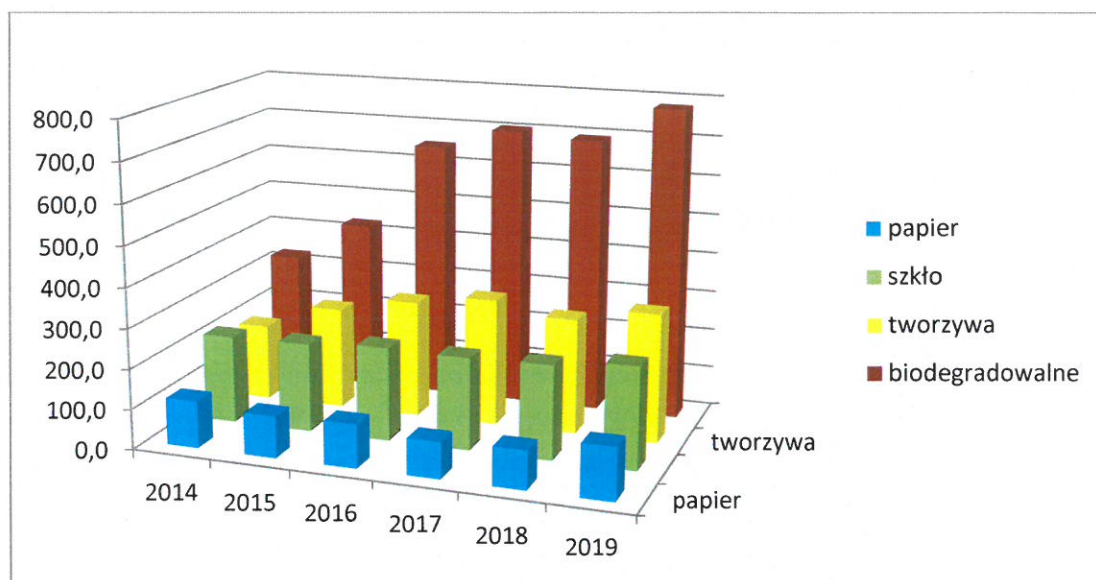
Tabela 1. Ilość selektywnie odebranych odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w roku 2020

Dodatkowo w ramach akcji zbierania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektrycznego, która odbywa się dwa razy do roku, zebrano 196,74 Mg odpadów wielkogabarytowych, co stanowi 23% wzrost do roku poprzedniego.

Rys. 5 Procentowy udział frakcji selektywnie zebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych.

Łączna ilość selektywnie zabranych odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych wyniosła 1 771,60 Mg. W porównaniu do roku 2019 jest to wzrost o 19% ilości odpadów zbieranych w sposób selektywny na terenie gminy Sobótka. Największy wzrost nastąpił jeśli chodzi o odpady z papieru (o 23%) i ze szkła (o 21%), z kolei ilość bioodpadów zwiększyła się o 18%, a tworzyw o 15%.

Rys. 4. Ilości odpadów zebranych selektywnie z terenu nieruchomości zamieszkałych (w podziale na 4 frakcje) w latach 2015-2020 [Mg]

Mieszkańcy Gminy mogą również bezpłatnie przekazać selektywnie zebrane odpady do gminnego PSZOK.

W ciągu roku 2020 na terenie PSZOK zebrano następujące ilości odpadów:

Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
Opakowania z papieru i tektury	150101	10,45
Zmieszane odpady opakowaniowe	150106	5,207
Opakowania ze szkła	150107	2,585
Zużyte opony	160103	9,785
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	170101	150,84
Tekstylia	200111	3,326
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione	200136 i 200135	9,034
Odpady ulegające biodegradacji	200201	112,662
Metale	200140	1,275
Odpady wielkogabarytowe	200307	89,585

Tabela 2. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie PSZOK w roku 2020

10. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i

pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Całość odpadów zmieszanych odebranych na terenie gminy Sobótka z nieruchomości zamieszkałych (2987,1 Mg), została przekazana do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Zawiszowie, Bielawie i Zabrze, gdzie poddano ją procesom R12 i D13. Z odpadów zmieszanych po sortowaniu pozostało 759,63 Mg odpadów, które przekazano do składowania. Biodopady odebranych z terenu gminy o kodzie 20 02 01 w całej ilości, tj. 947,73 Mg, zostały oddane do instalacji do Zawiszowa i Bielawy, gdzie poddano je procesowi kompostowania.

Sporządziła: Paulina Dominiak-Kołcuń, podinspektor ds. gospodarki komunalnej w UMiG Sobótka

z up. BURMISTRZA

Ewa Fiedler-Łeńska
Zastępca Burmistrza

